

Marx beszéde a német katolikus szövetség nagygyűlésén.

Hannover, szeptember 2. A német katolikus népszövetség nagygyűlését kedden délelőtti nyitotta meg Marx birodalmi kancellár, a nagygyűlés elnöke.

Marx kancellár többek közt a következőket mondta:

— A Népszövetségnek az a célja, hogy az ellentéteket kiegyeztesse. Érvényesülnie kell annak az eszmének, hogy a nép maga az állam és így nem léphet oly követelésekkel fel az állammal szemben, amelyeket önmaga is teljesíteni tud. Az egyes foglalkozási és gazdasági ágaknak nem kell mondanunk, hogy: *Alá kell rendelkezni magatokat az összesség érdekeinek.* Ha a nép nem mond le

az igényeiről és nem áll el lehetetlen kívánságaitól, az államnak végül is össze kell omlania.

— Lehet, hogy a dolgok fejlődése a munkásokkal szemben kedvezőbb helyzetet biztosít a munkaadóknak. Épp azért keresztyén állásponton állva azt kell hangoztatni a munkaadók előtt, hogy: *nem szabad hatalmatokat a végső-kig kihasználni. Legyetek igazságosak.*

A kancellár után Leich birodalmi képviselő, a bajor néppárt tagja rámutatott annak jelentőségére, hogy ő Marx birodalmi kancellár oldaláról szól a katolikusokhoz. Ebből azt a következtetést kell levonnia a közönségnek, hogy északnak és délnek, keletnek és nyugatnak a közös cél érdekében össze kell fogniok.

A szegedi leszámolóhivatal megszűnése befejezett tény.

Villax Béla részletes nyilatkozata.

Szeged, szeptember 2. (Saját tudósítónktól.) Néhány hónap óta a Szegedi Vasuti Központi Leszámolóhivatallal kapcsolatban a legfantasztikusabb hírek vannak forgalomban. A trianoni békekötés után ugyanis még a laikus előtt is nyilvánvalóvá lett, hogy a szegedi leszámolóhivatalnak lényegében megszűnt a jelentősége, mert éppen azokat a részeket kapcsolják le az ország területéből, amelyben sok önálló vasut működött és így semmi értelme sincs annak, hogy Magyarországra és éppen Szegedre jöjjenek leszámolni azok a magánvasutak, amelyeknek egyetlen kilométernyi szinpárjuk sem fut Csonkamagyarország területén.

A trianoni békekötés után azonban évek teltek el, a szegedi leszámoló működött, ha nem is jelentősen és csak most az ország reorganizációja kezdetén merült fel iamét konkrét formában a szükségtelen leszámolóhivatal feloszlásának komoly gondolata. Tisztán azonban ebben a kérdésben még a beavatottak sem látnak. Az egyik napon az a hír, hogy a jövő hónap elsején végleg megszűnik a leszámoló, míg a rákövetkező napon szavahihető emberek állítják, hogy a kormány nem szűnteti meg ezt a hivatalt. Mivel pedig a leszámolóban igen nagyszámú tisztviselő dolgozik, valamint a hivatal a korcsolya-téri hatalmas palotában működik, a társadalom legkülönbözőbb elemei érdeklődéssel tekintenek e kérdés felé. Hogy végre valamennyire elszálljon ez a homály és bizonytalanság, amely most a leszámoló-kérdés körül nehezedik, — a Szeged munkatársa a legilletékesebbhez, Villax Béla-hoz, a leszámolóhivatal vezetőjéhez fordult, aki a következőket mondta:

— A szegedi leszámolóhivatal jelentősége abban a pillanatban a nullára redukálódott, amikor a békekötés folytán megalakultak az utódállamok. Az utódállamok ugyanis semmi körülmények között sem jönnek ide, hogy vasutai vitás ügyeit elintézzék. Míg a régi monarchia idejében mintegy harminchárom vasutvállalat intézte el vitás ügyeit a leszámolóhivatalban, addig jelenleg alig 5—6 vállalat tartozik ide... És még ezek a vállalatok is csonkák, szegényesek. Az arad-csanádi vasutaknak csupán tizenegy kilométer magyar! És a csonka győr-sopron-ébenfuri vasut... Ilyen körül-

mények között a leszámoló hivatalknak nincsen létjogosultsága.

— Már Hegedűs Loránt idejében — folytatta Villax Béla — befejezett tény volt a leszámoló feloszlása, illetőleg a fővárosba menetele, de akkor a kérdést a hely, a lakás kérdése akadályozta meg. Az azonban tény most is, hogy a hivatalt fel fogják oszlatni. Teljesen illelétkelének azok, akik ennek ellenkezőjét híresztelik, olyanok ezek, akiknek jól esne az, ha a hivatal az eddigi alpokon maradna Szegeden.

— A leszámolóhivatal bele fog olvadni az államvasutak igazgatóságának bevétele-ellenőrzési osztályába. Így van ez egyébként külföldön is. A hivatalban jelenleg mintegy kétszáz ember dolgozik. A felvadásnál ennyire semmiesetre sem lesz szükség. A hivatal önállóságával vannak bizonyos nagyszámú adminisztratív ügyek, amelyek elvégzésére ember kell. Ha a hivatal önállósága megszűnik, nincs szükség ezekre a munkákra és ezzel egy csomó emberre. Ugy tudom, hogy októberben, legkésőbb novemberben ez az ügy a minisztertanács elé kerül, ahol véglegesen fognak határozni most már.

— Ha a minisztertanács véglegesen kimondja a feloszlást — mert elvben már megvan — akkor körülbelül egy évre lesz szükség, míg teljesen megszűnik és felköltözik a hivatal Pestre. Egyébként minden attól függ, hogy találunk-e alkalmas helyiséget és elsősorban lakást az embereknek. Ugy gondolom, a hivatali helyiség kérdése nem fog gondot okozni, mert ahogy mi megkezdjük a leépítést, úgy a fővárosban is meg kellett történnie. Míg évekkel ezelőtt a palotában teljesen zűfolyva voltunk, addig most helyet adtunk a postaigazgatásnak, az osztálymérnökségnek és a nemzetvédelmi alakulatnak.

A Szeged munkatársa megkérdezte ezután, hogy a hivatal megszűnése, illetőleg Budapestre költözése esetére történt-e lépés abban az irányban, hogy mi lesz a palotával. Villax Béla így nyilatkozott:

— Miután dátum még nincs, miután a hivatal még jelenleg itt van, reflektáns — tudomásom szerint — még nem jelentkezett a leszámoló-palotára. Majd csak találunk ide valamit...

A kamara ötmilliárd kölcsönt kér a népjóléti minisztertől a szegedi házak tatarozására.

Szeged, szeptember 2. (Saját tudósítónktól.) Beszámolt a Szeged, hogy a szegedi háztulajdonosok élénk mozgalmat indítottak a tatarozási hitel ügyében, hogy a kölcsönt terjesszék ki a vidékre is. A kölcsönre szükség van a házak renoválása szempontjából is, de elsősorban remélni lehet azt, hogy a tatarozások megindulásával valamennyire csökken fog a munkanélküliség. Ebben a kérdésben kedden délelőtti értekezletet tartottak a kereskedelmi kamarában, amelyen megjelentek a kamara részéről Wimmer Fülöp és dr. Landesberg Jenő, az iparistület részéről dr. Pálffy József, a háztulajdonosok részéről Pülich Gyula és dr. Singer István, az építők részéről pedig Balogh Péter, Ábrahám Ferenc, Kóspasz János és Ligeti Béla.

Az értekezletet Wimmer Fülöp elnök nyitotta meg, aki megnyitó beszédében kijelentette, hogy

itt van az ideje, hogy éppen úgy, mint a fővárosban, a vidék háztulajdonosainak is folyósítsák a tatarozási hitelt, már csak a házakban rejlő nemzeti vagyon szempontjából is, de elsősorban a munkanélküliség enyhítése érdekében. Majd kijelentette, hogy az építési évad most már mindössze nyolc hétig tart, tehát itt az utolsó órája annak, hogy a munkások meginduljanak.

Ezután Pülich Gyula és dr. Singer István informálták az értekezletet azokról a tárgyalásokról, amelyek a fővárosban a Háztulajdonosok Országos Szövetségével ebben a kérdésben lefolytak. A kormány ugyanis százmilliárdot hajlandó a háztulajdonosok rendelkezésére bocsátani és ebből az összegből Budapesten mindössze ötvenmilliárdot igényeltek. A tárgyalásoknak az volt az eredményük, hogy a

Házulajdonosok Országos Szövetsége ebbe az akcióba hajlandó belevenni a vidéket is. Szegeden már megtörténtek az összeírások, amelyek alkalmával máig mintegy 150—200-an igényelnek tatarozási hitelt, úgy hogy az az összeg, amely Szegednek kellene, mintegy ötmilliárd koronára tehető. Célszerű lenne, ha a népjóléti miniszter utasítaná a Háztulajdonosok Országos Szövetségét, hogy a százmil iárd korona kölcsönből honorálják Szeged igénylését is.

Dr. Landesberg Jenő kijelenti ezután, hogy nemcsak Szegedet kellene ebbe az akcióba belevenni, hanem a kamara területébe tartozó összes városokról is kellene gondoskodni, mert a vidéken is mindenütt hamarosan enyhíteni kell a munkanélküliségen.

Az értekezlet ebben az irányban felterjesztést intézett Vass József népjóléti miniszterhez, amely szövege a következőket tartalmazza:

„Kamaránkat a házakban rejlő nagy nemzeti vagyon megmentése, valamint a munka nélkül lévő építőiparosok és munkások foglalkoztatása, vagyis a munkanélküliség lehető csökkentése arra indította, hogy a házak tatarozására a fővárosban már kiutalás alatt levő kölcsön ügyével kamaránk is foglalkozzék.

Kamaránknak e célból összehívott értekezlete, amelyen az összes számbavehető érdekeltség kiküldöttei résztvettek, a mai napon vette tárgyalás alá e fontos ügyet, amelynek megállapodásához mérten azt a kérelmet van szerencsém Nagyméltóságod elé terjeszteni, hogy a tatarozásra szükséges kölcsönöket kamaránk egész területére, az alábbiakban kifejtendő okokból azonban elsősorban Szegedre kiterjeszteni méltóztassék.

A Szegedi Háztulajdonosok Egyesülete képviseletében eljáró kiküldöttek ugyanis a jelzett értekezleten azt jelentették ki, hogy részükön meglehetősen előrehaladott megállapodást létesítettek az Országos Háztulajdonosok Budapesti és vidéki egyesületével, abban az irányban, hogy a budapesti házak tatarozására kilátásba helyezték és állítólag kiutalás alatt is levő százmilliárd kölcsönösszeg keretén belül a szegedi háztulajdonosok hasonló kérelmei is kielégítést nyerjenek. E megállapodáshoz mérten a Szegedi Háztulajdonosok Egyesülete egy összeírást fogantatott, amelynek értelmében Szegedre körülbelül ötmilliárdnyi hiteligény kielégítésére volna szükség, egyelőre természetesen a még hátralévő rövid őszi építkezési évadra.

Mindezeknél fogva arra kérjük Nagyméltóságodat, hogy

1. kegyeskedjék a Háztulajdonosok Országos Egyesületének felhatalmazást adni arra, hogy a szegedi háztulajdonosok ötmilliárdnyi kölcsönigényét a budapesti háztulajdonosok tatarozási kölcsönére kiutalt százmilliárdnyi kölcsön keretén belül eszközölhessék;

2. kegyeskedjék a kamaránk területén levő helyiségek háztulajdonosait is abba a helyzetbe juttatni, hogy tatarozási kölcsönt vehessenek igénybe. Tekintettel arra, hogy ez évben az egész építkezési évad már csak nyolc hétig tarthat, kérjük Nagyméltóságodat, hogy ez ügyben lehetőleg sürgősen intézkedni méltóztassék.

A felterjesztést, tekintettel annak sürgősségére, még a mai napon elküldötték a miniszternek.

Az értekezlet egyébként elhatározta, hogy a felterjesztés másolatát elküldi Peidl Gyula és Kószó István, Szeged város képviselőihez és kéri őket, hogy támogassák minden erejükkel a szegedi munkanélküliség enyhítését és a házak tatarozását célzó kérelmet.

Az amerikai elnökválasztási kampány.

Newyork, szeptember 2. Coolidge elnök első kampány-beszédei igen rokonszenves fogadtatásban találtak a sajtóban. A republikánus körökben mindinkább az a vélemény alakult ki, hogy Coolidge elnök megválasztása biztosra vehető.

Női kalapok

Megérkeztek a legújabb őszi és téli divatformák minden színben beszerezhető kedvező fizetési feltételek mellett hiteltre is.

Alakítások a legújabb divat szerint készülnek.

K. Polczner Ilonka

Szeged, Iskola-utca 4. 41. Suhajdával szemben.

50%-ot takarít meg,

ha könyveit használt állapotban szerzi be a Hungaria Antiquarumban Szeged, Baithány-utca 2. szám, Kass-kávéház mellett, a Stefánia-oldalon. 106